

Udskriftsdato: mandag den 12. januar 2026

UDT nr 10813 af 19/09/2006 (Gældende)

Udtalelse afgivet af Klagekomitéen for Etnisk Ligebehandling

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: 780.22

Udtalelse afgivet af Klagekomitéen for Etnisk Ligebehandling

J.nr. 780.22

Klagekomitéen fandt, at et flyselskabs prispolitik, der indebar rabat på flybilletter til kunder af thailandsk etnisk oprindelse, kunder med et familiemæssigt tilhørsforhold til en person af thailandsk etnisk oprindelse eller kunder, der var medlem af Thai-Dansk Forening for Jylland og Fyn var i strid med lov om etnisk ligebehandlings forbud mod direkte forskelsbehandling på grund af race eller etnisk oprindelse.

Klagekomitéen blev gennem et indslag i DR1's program "Kontant" den 3. januar 2006 samt en række artikler bragt i dagspressen den 3. og 4. januar 2006 opmærksom på, at Thai Airways efter det oplyste tilbød flybilletter til en særligt lav pris, hvis kunden havde en bestemt etnisk oprindelse. Komitéen iværksatte på den baggrund en undersøgelse på eget initiativ.

Thai Airways oplyste under Klagekomitéens behandling af sagen, at det kundesegment, der opnår rabat, typisk består af thailændere, som arbejder i Danmark eller er gift med danskere. Billetterne sælges derfor både til thailændere, disses familiemedlemmer og andre personer med thailandsk tilhørsforhold. Disse billetter omtales i rejsebranchen ofte som "etniske billetter". Det fremgik også af Thai Airways' tidligere handelsbetingelser, at "Fares intended for ethnic traffic only". Thai Airways oplyste om udtrykket "ethnic traffic", at det var misvisende, da det var et gammelt brancheudtryk for billetter, der bliver solgt til rejsende med et særligt tilhørsforhold til bestemte lande uafhængigt af kundens race, nationalitet og etnisk oprindelse. Det fremgik således, at det eneste krav var, at man enten havde thailandsk etnisk oprindelse, et familiemæssigt tilhørsforhold til Thailand, f.eks. gennem ægteskab, et andet tilhørsforhold til Thailand, eller at man havde et medlemskab af Thai-Dansk Forening for Jylland og Fyn. Samtidig oplyste Thai Airways, at selskabet havde ændret sit rabatsystem, således at alene kunder, der var medlem af Thai-Dansk Forening for Jylland og Fyn, ville blive tilbudt billetter med rabat.

Thai-Dansk Forening for Jylland og Fyn oplyste under Klagekomitéens behandling af sagen, at man for at blive aktivt medlem af foreningen skulle have en direkte tilknytning til Thailand, hvormed mentes, at man enten skulle være f.eks. gift med en person af thailandsk etnisk oprindelse eller have anden familiemæssig tilknytning til landet. Foreningen oplyste videre, at passive medlemmer skulle have en tilknytning til landet.

Klagekomitéen fandt, at sådanne handelsbetingelser indebar direkte forskelsbehandling på grund af race eller etnisk oprindelse, og at betingelserne således var i strid med lov om etnisk ligebehandling.

Sagsfremstilling:

Klagekomitéen for Etnisk Ligebehandling blev gennem et indslag i DR1's program "Kontant" den 3. januar 2006 samt en række artikler bragt i dagspressen den 3. og 4. januar 2006 opmærksom på, at Thai Airways efter det oplyste tilbød flybilletter til en særlig lav pris, hvis kunden havde en bestemt etnisk oprindelse.

Klagekomitéen anmodede ved brev af 10. januar 2006 Thai Airways om en udtalelse i sagen.

Den 10. februar 2006 modtog Klagekomitéen Thai Airways' udtalelse. Det fremgik blandt andet af udtalelsen, at:

- § "Thai Airways indgår aftaler med rejsebureauer, der køber en vis volumen. Disse billetter kan købes med rabat af rejsende gennem rejsebureauerne. Rejsebureauernes billetpriser afhænger af volumen og billetternes art, herunder rejseklasse, afbestillingsmuligheder og rejsetidspunkter. Endvidere afhænger rabatten af hvilket kundesegment, de sælges til, herunder den gennemsnitlige afbestillings- og frem-mødeprocent samt krav til billetternes fleksibilitet. ──
- § Thai Airways reserverer billetter til forskellige bureauer, som repræsenterer forskellige kundese-gmenter, herunder flere charterrejsebureauer (My Travel, Kouni, Fritidsrejser med flere), ungdomsrej-sebureauer (STA og Kilroy) samt thailandsspecialiserede rejsebureauer, der hovedsageligt sælger flybilletter til rejsende med tilhørsforhold til Thailand. ──
- § Sidstnævnte rejsebureauer repræsenterer et kundeselement, der typisk består af thailændere som arbejder i Danmark eller er gift med danskere. Disse thailændere og ægtepar med børn og anden familie rejser ofte tur-retur til Thailand. Disse rejsende har en særlig interesse i billetter der er "åbne", dvs. hvor afrejsedatoerne kan ændres. Billetterne sælges både til henholdsvis thailændere, disses danske familiemedlemmer og andre danskere med thailandsk tilhørsforhold. ──
- § Det er flere hundrede billetter, der årligt sælges til dette kundeselement, og antallet varierer fra år til år.
- § Det fremgår af Thai Airways' handelsbetingelser, at billetter reserveret af ungdomsrejsebureauerne kun må sælges til unge under en vis alder eller mod forevisning af studiekort, og at billetter reser-veret af de thailandsspecialiserede rejsebureauer kun må sælges til rejsende med tilhørsforhold til Thailand. ──
- § **Ingen af de nævnte flybilletter med tilhørende rabat kan købes direkte hos Thai Airways.**
- § Billetter, der sælges med rabat til rejsende, der bor i udlandet og ofte rejser til deres hjemland, kaldes i rejsebranchen ofte "etniske billetter".
- § Betegnelsen er dog misvisende, idet der ikke er noget krav om nationalitet, etnisk oprindelse eller race for at kunne købe Thai Airways billetter hos de thailandsspecialiserede rejsebureauer. Det eneste krav er, at man har et tilhørsforhold til Thailand, fx gennem ægteskab, andet tilhørsforhold til Thailand eller at man har et medlemskab af Thai Dansk Forening. ──
- § Rabatter på billetter købt gennem rejsebureauer varierer efter årstid, billetternes såkaldte egenskaber, samt de aftaler, der er forhandlet med Thai Airways. De såkaldte "etniske billetter" er derfor ikke nød-vendigvis billigere eller dyrere end andre billetter købt gennem rejsebureauer, der har indgået aftale med Thai Airways om køb af en større volumen billetter og som følge heraf har fået volumenrabat hos Thai Airways. Ofte er det derfor de store danske charterrejsebureauer, som fx Kuoni, MyTravel, og Fritidsrejser, som kan tilbyde de laveste flypriser, idet de reserverer mange tusind billetter årligt. ──
- § På baggrund af Kontant's indslag har Thai Airways gennemgået og revurderet sin hidtidige prak-sis. For at sikre, at der ikke kan drages tvivl om Thai Airways afstandstagen til forskelsbehandling på baggrund af etnisk oprindelse, har Thai Airways ændret sit rabatsystem således, at alle - uanset etnisk oprindelse, nationalitet eller lignende - nu skal være medlem af Thai Dansk Forening for at opnå Thai Airways rabatter målrettet mod passagerer med særligt tilhørsforhold til Thailand. Alle interesserede kan opnå medlemskab i foreningen mod betaling af et kontingent." ──

I forbindelse med en personlig klage indgivet ved brev af 12. januar 2006, hvori det oplystes, at klager, dennes ægtefælle samt nogle venner ikke var blevet tilbudt Thai Airways' særlige "etniske pris", hen-vendte Klagekomitéen sig til Thai Airways den 17. marts 2006 og anmodede dem om at fremsende de tidligere samt de nu ændrede handelsbetingelser for rejsebureauernes salg af billetterne.

Klagekomitéen modtog den 14. marts 2006 brev fra klager dateret den 11. februar 2006, hvoraf fremgik, at de ikke mente, at de havde betalt en højere billetpris end andre kunder. Klagekomitéen foretog sig derfor ikke yderligere i anledning af klagen.

Den 12. april 2006 modtog Klagekomitéen Thai Airways' udtalelse sammen med kopi af tidligere og nuværende handelsbetingelser for Thai Travel. Thai Airways gentog samtidig, at udtrykket "ethnic traffic", som fremgik af de tidligere handelsbetingelser, var misvisende, da det var et gammelt brancheudtryk for billetter, der sælges til rejsende med særligt tilhørsforhold til bestemte lande - helt uafhængig af race, nationalitet og etnisk oprindelse.

Den 3. juli 2006 kontaktede sekretariatet for Klagekomitéen telefonisk Thai Dansk Forening for Jylland og Fyn for at få oplyst, hvordan man kan blive medlem af foreningen. Sekretariatet blev oplyst, at man både kan være aktivt og passivt medlem. Som aktivt medlem skal man have en direkte tilknytning til Thailand, enten gennem f.eks. ægteskab med en af thailandsk etnisk oprindelse eller via anden familiemæssig tilknytning til landet. Ønsker en person at blive optaget som passivt medlem, skal personen alene have en tilknytning til Thailand. Det er altid foreningens bestyrelse, der afgør, om en person kan blive optaget. Sekretariatet bad om at få fremsendt foreningens vedtægter. Foreningen afviste at fremsende disse.

Den 5. juli 2006 henvendte Klagekomitéen sig skriftligt til Thai Airways og forholdt dem de oplysninger, komitéen havde modtaget fra Thai-Dansk Forening for Jylland og Fyn. Komitéen anmodede samtidig Thai Airways om at fremsende foreningens vedtægter.

Thai Airways fremsendte deres bemærkninger den 3. august 2006 sammen med vedtægterne for Thai-Dansk Forening for Jylland og Fyn. Af vedtægternes § 3 fremgår:

- § **"Medlemmer.**
- § Som aktive medlemmer af foreningen kan optages private personer med direkte tilknytning til Thailand. Herudover kan optages som passive medlemmer personer, institutioner, virksomheder etc. med tilknytning til Thailand. Bestyrelsen afgør selv til enhver tid, hvem der kan optages som aktive eller passive medlemmer."
- § Thai Airways' bemærkninger var følgende:
- § "I paragraf 3 [i foreningens vedtægter] fremgår det, at som aktive medlemmer kan optages private personer med direkte tilknytning til Thailand og som passive medlemmer personer, institutioner, virksomheder etc med tilknytning til Thailand.
- § Thai Airways International har af foreningen fået den opfattelse, at alle med tilknytning og interesse for Thailand i princippet kan optages, med undtagelse af personer eller virksomheder, der vil kunne bringe foreningen i miskredit.
- § Thai Airways skelner ikke mellem aktive og passive medlemmer."

Klagekomitéen for Etnisk Ligebehandlings udtalelse:

"Efter § 10, stk. 2, i lov nr. 374 af 28. maj 2003 om etnisk ligebehandling er Institut for Menneskerettigheder tillagt kompetence til at behandle klager over overtrædelse af lovens forbud mod forskelsbehandling på grund af race eller etnisk oprindelse og for overtrædelser af lovens forbud mod repressalier. Denne opgave varetages på Instituttets vegne af Klagekomitéen for Etnisk Ligebehandling, som i den forbindelse

har beføjelse til at give udtryk for sin opfattelse af, om der er sket en overtrædelse af forbudet mod forskelsbehandling af de anførte grunde eller en overtrædelse af forbudet mod repressalier. Komitéen har endvidere kompetence til at tage en sag op af egen drift, for eksempel på grundlag af presseomtale eller på grundlag af en henvendelse fra en borger m.v.

Klagekomitéen har vurderet, om Thai Airways har udøvet direkte forskelsbehandling på grund af race eller etnisk oprindelse ved alene at tilbyde rabat til personer af thailandsk etnisk oprindelse, personer med familiemæssig eller anden tilknytning til Thailand eller til personer, der er medlem af Thai-Dansk Forening for Jylland og Fyn.

Efter § 2, stk. 1, i lov om etnisk ligebehandling gælder loven for al offentlig og privat virksomhed, for så vidt angår social beskyttelse, herunder social sikring og sundhedspleje, sociale goder, uddannelse samt adgang til og levering af varer og tjenesteydelser, herunder bolig, der er tilgængelig for offentligheden.

Det følger af lovens § 3, stk. 1, at ingen må udsætte en anden person for direkte eller indirekte forskelsbehandling på grund af vedkommendes eller en tredjemands race eller etniske oprindelse. Ifølge lovens § 3, stk. 2, foreligger der direkte forskelsbehandling, når en person på grund af race eller etnisk oprindelse behandles ringere, end en anden bliver, er blevet eller ville blive behandlet i en tilsvarende situation.

Det vil således være udtryk for direkte forskelsbehandling, hvis en erhvervsdrivende ved salg af billetter lægger vægt på, om kunden har en bestemt etnisk oprindelse, når billetens pris fastsættes. Det samme gør sig gældende, såfremt der ved salg af billetter lægges vægt på, om kunden har en særlig tilknytning til en person, der har en bestemt etnisk oprindelse.

Det fremgår af oplysninger fra Thai Airways, at det kundesegment, der opnår rabat, typisk består af thailændere, som arbejder i Danmark eller er gift med danskere. Billetterne sælges derfor både til thailændere, disses familiemedlemmer og andre personer med thailandsk tilhørsforhold. Thai Airways har videre oplyst, at billetterne, der sælges med rabat til rejsende, der bor i udlandet og ofte rejser til deres hjemland, i rejsebranchen ofte omtales som "etniske billetter". Det fremgår således af Thai Airways' tidligere handelsbetingelser, at sådanne billetter omtales som: "Fares intended for ethnic traffic only".

Thai Airways har om udtrykket "ethnic traffic" oplyst, at det er misvisende, da det er et gammelt brancheudtryk for billetter, der sælges til rejsende med særligt tilhørsforhold til bestemte lande uafhængigt af kundens race, nationalitet og etnisk oprindelse. Det fremgår endvidere, at det eneste krav er, at man har 1) thailandsk etnisk oprindelse, 2) har et familiemæssigt tilhørsforhold til Thailand, f.eks. gennem ægteskab, 3) har et andet tilhørsforhold til Thailand, eller 4) at man har et medlemskab af Thai-Dansk Forening for Jylland og Fyn.

Thai Airways har oplyst, at selskabet har ændret sit rabatsystem, således at alene kunder, der er medlem af Thai-Dansk Forening for Jylland og Fyn, tilbydes billetter med rabat.

For så vidt angår Thai Airways' tidligere handelsbetingelser finder Klagekomitéen, at kombinationen af de to første kriterier, hvorefter den rejsende selv skal være af thailandsk etnisk oprindelse eller have et familiemæssigt tilhørsforhold til en person af thailandsk etnisk oprindelse indebærer, at en person af anden etnisk oprindelse end thailandsk, der ikke har et familiemæssigt tilhørsforhold til en person af thailandsk etnisk oprindelse, vil blive tilbudt den dyrere billet.

Klagekomitéen finder, at Thai Airways' tidligere betingelser, er i strid med lov om etnisk ligebehandlings forbud mod direkte forskelsbehandling på grund af race eller etnisk oprindelse, jf. lov om etnisk ligebehandling § 3, stk. 1. Sidstnævnte forskelsbehandling sker på grund af tredjemands etniske oprindelse, hvilket ligeledes er i strid med § 3, stk. 1 i lov om etnisk ligebehandling.

For så vidt angår det tredje kriterium, hvorefter den rejsende skal have et andet tilhørsforhold til Thailand end et familiemæssigt tilhørsforhold, bemærker Klagekomitéen, at der ikke foreligger oplysninger om, hvad dette tilhørsforhold dækker over. Komiteen har således ikke på det foreliggende grundlag mulighed for at foretage en nærmere vurdering heraf.

For så vidt angår det fjerde kriterium, der er bibeholdt i Thai Airways nuværende handelsbetingelser, hvorefter der kræves medlemskab af Thai-Dansk Forening for Jylland og Fyn, skal Klagekomitéen bemærke, at det efter komitéens opfattelse alene vil være i strid med lov om etnisk ligebehandlings forbud mod forskelsbehandling at kræve medlemskab af en bestemt forening, såfremt der er opstillet særlige betingelser i forhold til opnåelse af medlemskabet, hvilke betingelser er i strid med lov om etnisk ligebehandling der knytter sig til f.eks. krav om en bestemt etnisk oprindelse.

Klagekomitéen har af Thai-Dansk Forening for Jylland og Fyn fået oplyst, at man for at blive aktivt medlem af foreningen skal have en direkte tilknytning til Thailand, hvormed der menes, at man enten skal være f.eks. gift med en person af thailandsk etnisk oprindelse eller have anden familiemæssig tilknytning til landet. Som passivt medlem skal man alene have en tilknytning til landet.

Klagekomitéen finder på den baggrund, at Thai Airways' krav om medlemskab af Thai-Dansk Forening for Jylland og Fyn er i strid med lov om etnisk ligebehandlings forbud mod direkte forskelsbehandling på grund af race eller etnisk oprindelse af samme grunde som Thai Airways' tidligere handelsbetingelser var i strid med loven.

Klagekomitéen har noteret sig, at selskabet har oplyst, at de ud fra oplysninger modtaget fra Thai-Dansk Forening for Jylland og Fyn har fået den opfattelse, at alle med tilknytning og interesse for Thailand i princippet kan optages, med undtagelse af personer eller virksomheder, der vil kunne bringe foreningen i miskredit. Komiteen skal hertil bemærke, at en sådan ordning, hvorefter alle, uanset etnisk oprindelse m.v. vil kunne opnå medlemskab af Thai-Dansk Forening for Jylland og Fyn og dermed opnå rabat, ikke vil være i strid med lov om etnisk ligebehandlings forbud mod forskelsbehandling, idet der således ikke lægges vægt på etnisk oprindelse."

<780.22>